

TUDOMÁNYOS ÉLET

14th International Congress of Young Chemists

Az International Congress of Young Chemists elnevezésű konferencia tizennegyedik alkalommal került megrendezésre 2016. október 5. és 9. között a lengyelországi Czeszochowában. A konferencia különlegessége, hogy minden évben egyetemista hallgatók szervezik (a lengyel Flogiston Kémiai Tudományos Társaság és a Varsói Műszaki Egyetem szárnyai alatt). A rendezvény kiváló lehetőség alap- vagy mesterszakos vegyészek, vegyészmérnökök és PhD-hallgatók kutatási eredményeinek bemutatására szóbeli előadás vagy poszter formájában.

Amint a cím is mutatja, a konferenciára a világ minden tájáról érkeznek résztvevők; az előadók között Magyarország is rendszeresen képviselteti magát. Én először 2014-ben jártam ezen a konferencián, ahol a színvonalas előadások, a kiváló szervezés és a fiatalos hangulat egyaránt nagyon jó benyomást tettek rám. Az idei YoungChem is hasonlóan jól sikerült; körülbelül harminc szóbeli előadás hangzott el, valamint két poszterszekció állt rendelkezésre a mintegy ötven poszter bemutatására. A szóbeli szekciók keretén belül öt meghívott előadó mutatta be saját kutatási területét. Érdeemes megjegyezni, hogy az idei Nobel-díjas Bernard L. Feringa a tavalyi konferencián tartott előadást.

Saját kutatási eredményeimet „Equilibria and structure of neodymium(III)-gluconate complexes forming in acidic to slightly basic medium” címmel mutattam be; az előadást követően pedig számos érdeklődő kérdést kaptam.

A konferencia helyszínétől szolgáló város Lengyelország vallási központja és világhírű zarándokhely, itt található ugyanis a Jasna Góra pálos kolostor és a Fekete Madonna ikon; történetüket a szervezett városnézés során ismerhettem meg.

A YoungChem konferenciát szakmai színvonala, családias légköre és kitűnő szervezetsége miatt bátran ajánlom mindenkinek. Résztvételemet a Magyar Kémikusok Egyesülete támogatta, amiért ezúton szeretnék köszönetet mondani.

Kutus Bence

Dunamenti Országok

4. Gumiipari Konferenciája

Széles körű nemzetközi részvétellel október 24–26-án került sor Szegeden a Dunamenti Országok 4. Gumiipari Konferenciájára (4th Rubber Symposium of the Countries on the Danube). A 4. szimpóziumot a Magyar Kémikusok Egyesülete (MKE) a Magyar Gumiipari Szövetséggel (MAGUSZ) együttműködve, a Német Kaucsuk Társaság (Deutsche Kautschuk Gesellschaft, DKG) támogatásával szervezte. Míg a korábbi konferenciák kifejezetten regionális konferenciák voltak, az idei már világszerte érdeklődést váltott ki, a közel 150 résztvevő 16 országból érkezett, nemcsak Európából, hanem a tengerentúlról is.

A konferencia célja volt, hogy interaktív fórumot teremtsen a területhez kapcsolódó kutatások, fejlesztések, új technológiai módszerek és ipari alkalmazások bemutatására, megosztására; hidat építsen a térség tudósai, kutatói és az ipar szakemberei számára. A konferencia számos, gumihoz köthető tudományos és ipari témát felsorakoztatott, kezdve az alapanyagoktól, technológiai kérdéseken át a gumiipari alkalmazásokig, érintve a vizsgálato-

kat, modellezést, fáradásállóságot, végül, de nem utolsósorban környezetvédelmi kérdéseket, fenntarthatóságot.

A konferencia fővédnöke a Szegedi Tudománygyetem rektora, Dr. Szabó Gábor akadémikus volt.

A konferenciát Dr. Regina Gensigora, a ContiTech Rubber Industrial Kft. ügyvezetője nyitotta meg. Nagy Sándor szegedi városfejlesztési alpolgármester Szeged Város nevében köszöntötte a résztvevőket, többek között az 50. születésnapját ünneplő ContiTech Rubber Industrial Kft.-t is. Dr. Pálinkó István a Magyar Kémikusok Egyesületének nevében, míg Balogh István a Magyar Gumiipari Szövetség – MAGUSZ – elnökeként tartott köszöntő beszédet. Dr. Veronika Beer, a DKG képviselője a nemzetközi szervezetek együttműködési lehetőségeit üdvözlötte.

Az üdvözléseket követően Dr. Veronika Beer ismertette a DKG rövid történetét, fő tevékenységi irányait és céljait. Dr. Nagy Tibor bemutatta a Szegedi Gumigyár 50 éves történetét, az alapítási döntéstől napjainkig. Dr. Szabó Gábor, az SZTE rektora, a konferencia fővédnöke a szegedi ELI–ALPS lézereközponttól tartott előadást.

A szakmai programot a Charles Goodyear-díjas Dr. Puskás Judit plenáris előadása nyitotta. Ezt követően általános és egyes témakörökhöz kapcsolódó szekciókban folytatódott a munka. Több mint 30 előadás hangzott el és 4 posztert mutattak be. A konferencia ideje alatt szervezett kiállítás lehetőséget nyújtott a kiállító cégek, illetve termékeik bemutatására, a partnerekkel való személyes kapcsolat további bővítésére.

A sokszínű szakmai program mellett a résztvevők Dr. Pálinkó István, az MKE főtitkára és Dr. Sipos Pál, az MKE Csongrád Megyei Csoportjának titkára vezetésével megismerkedhettek a kiváló szegedi belvárossal, valamint Kis Lajos fotóművész különleges látásmódú szakmai fénykép-kiállításával.

A résztvevők szakmailag feltöltődve, emlékekkel, élményekkel gazdagodva távozhattak Szegedről.

Köszönjük szponzorainknak, a ContiTech Rubber Industrial Kft.-nek, a Laborexport Kft.-nek, a TA Instruments GmbH-nak, a Werba-Chem GmbH-nak, a Flextra-Lab Kft.-nek, az Alpha Technologies GmbH-nak, az OTP-nak, a Mitsui & Co. Deutschland GmbH-nak, a Bosch Rexroth Kft.-nek, a Montech GmbH-nak, a Nordic-Chem Kft.-nek a támogatást!

MKE Gumiipari Szakosztály

Fiatal analitikusok előadójelentése,
huszonötödik alkalommal

Az Egyesület Analitikai Szakosztályának Szerves- és Gyógyszeranalitikai Szakcsoportja 1967 óta rendezi meg a fiatal analitikusok ezen előadói fórumát. Az ötven évvel ezelőtt megfogalmazott cél semmit sem változott: a szakosztály minden második évben összehívja az analitikai kémiát választó, pályakezdő vegyészeket

Dr. Regina Gensigora megnyitja a konferenciát

(a ContiTech Kft. szívésségéből)

és gyógyszereszeket, hogy szereplési, bemutatkozási és ismerkedési lehetőséget kínáljon 35 évnél fiatalabb kollégáinknak. Szerencsére, nincs bennük hiány, mert az ország különböző helyein jó iskolák működnek jó mesterekkel: például Pécsen a Nagy Géza alapította szenzorika-, a Richterben a Demeter Ádám vezette polimorfia-kutatók, a SOTE-n a Takácsné Novák Krisztina által vezetett, mikroegyensúlyi állandók vizsgálatát tanulmányozó kutatócsoport.

Bevallom, hogy az idei, XXV. konferencia megrendezése sok izgalommal járt, mert első alkalom volt, hogy kevesen jelentkeztek. Ilyenkor a szervezők kötelessége, hogy egyéni ismeretségüket felhasználva kérjenek fel tehetséges fiatalokat arra, hogy mutassák be kutatásaikat.

A november 7-i konferenciára nyolc ifjú kolléga fogadta el Meszlényi Gábor titkár és Tömpe Péter elnök felkérését. Ezért a szerves analitikának inkább a speciális területeiről hallhattunk igen magas színvonalú előadásokat. Figyelemre méltó volt az is, hogy témaválasztáskor az elválasztás-technikák (HPLC, GC-MS) domináns jellege ritkulni látszik.

A hallgatóság örömmel vette, hogy Görög Sándor professzor, az MTA rendes tagja, a rendezvény 1967. évi társalapítója jelenlétével és felszólalásaival megtisztelte ifjú kollégáit. (A másik társalapító, Gyenes István (1916–1998) gyógyszerész volt.) Szintén örömmel és tisztelettel üdvözölhettük a szakcsoport korábbi elnökét, Ferenczyné Fodor Katalint, majd meghatóva gondoltunk a közelmúltban váratlanul elhunyt vezetőségi tagunkra, Fekete Jenőre, a BME professzorára, kromatográfusra.

A zömében gyógyszergyári analitikusok igen felkészültek voltak, ragyogó ábrákkal színesített előadásokkal mutatták be munkáikat. Köszönet és dicséret illeti őket, és neveik felsorolása, hogy majd ötven év teltével elővegyék ezt az addigra emlékké nemessülő oldalt:

Filótás Dániel: Kén-hidrogén detektálására alkalmas amperometriás és potenciometriás szenzorok fejlesztése és alkalmazása fiziológiai mérésekben;

Szigetvári Áron, Keglevich András, Pápai Réka, Dékány Miklós, Hazai László: Egy egzotikus vindolin származék szerkezetének meghatározása NMR-spektroszkópiával: buktatók és azok leküzdése egy új módszertani megoldással;

Major Brigitta: Részecskeméret és zéta-potenciál meghatározás (elméleti példákon keresztül);

Dargó Gergő, Krámos Balázs, Németh Tamás, Tóth Tünde, Huszthy Péter, Balogh György Tibor: Makrociklusok pK_a értékeinek meghatározása – predikált értékek megbízhatóságának vizsgálata;

Steckel Arnold, Stanislav Andres, Magyar Anna, Hudecz Ferenc, Schlosser Gitta: Új lehetőségek citrullintartalmú peptidok tömegspektrometriás detektálásában;

Vizserák Gábor, Sinkó Bálint, Takácsné Novák Krisztina: Gyógyszerek permeabilitásának vizsgálata gyakorlati szempontból;

Müller Judit, Balogh György Tibor: Új in vitro kémiai modell a foszfolipidózis előrejelzésére a gyógyszerkutatás korai fázisában;

Marosi Attila, Farkas Attila, Nagy Brigitta, Farkas István, Német Zoltán, Vajna Balázs, Marosi György János, Demeter Ádám: Hatóanyag polimorf összetételének meghatározása újszerű módszerrel, transzmissziós elrendezésben mért Raman-spektrumok kemometriai elemzésével.

Tömpe Péter

HÍREK AZ IPARBÓL

Vegyipari mozaik

Új galenikus gyógyszereket fejleszt és innovatív gyártóüzemet épít az Egis körmendi telephelyén. Az Egis Európai

Unió forrásból, a GINOP-2.2.1. pályázat keretében konzorciumi partnereivel – a Pannon Egyetemmel, a Szegedi Tudományegyetemmel és az MTA Természettudományi Kutatóközpont veszprémi kutatócsoportjával – 2,3 milliárd

forint összegű támogatást nyert el új készítmények kutatására-fejlesztésére, valamint ezen termékek piacra kerülését segítő gyártókapacitás létrehozására.

A projekt keretében az Egis már ismert hatóanyagokra építve fejleszt új galenikus gyógyszereket, melyek olyan betegségek kezelését célozzák, amikre jelenleg még nincs minden szempontból kielégítő gyógyszeres terápia. A fejlesztendő krém, kenőcs, kúp, gél formátumú készítmények, gyógyszer-kombinációk egyedi összetételűek vagy új formában teszik lehetővé a sikeres kezelést.

A projekt részeként 4000 m² alapterületű új üzem is épül, mely megfelel a legszigorúbb minőségbiztosítási követelményeknek. Az új galenikus üzemben innovatív, félfolyamatos és folyamatos, számítógép által vezérelt gyártási technológiát fognak alkalmazni. A jelenlegi gyártóüzemhez képest jelentős fejlődést jelent, hogy a géppark alkalmasabb lesz az exportpiaci igények rugalmas követésére, és a gyártást valós idejű analitikai folyamatellenőrző módszerek fogják támogatni.

Az Egis a projekt eredményeként megvalósuló egyes innovációkra szabadalmi védeltséget kíván szerezni. A projekt négyéves futamideje során az Egis és konzorciumi partnerei nyolc készítmény fejlesztéséhez végeznek alap- és alkalmazott kutatást, az új termékek közül várhatóan legalább három termék fejlesztése már a projekt futamideje alatt befejeződik, a készítmények piacra kerülése a tervek szerint 2020 körül várható.

Egis-Actavis együttműködés. Az Egis és az Actavis 2009-ben kezdte meg együttműködését az originalistól eltérő, cinksó formájú rozuvasztatin kifejlesztésére és forgalomba hozatalára az Egyesült Államokban. Az Egis kutatói a világon elsőként fejlesztettek ki rozuvasztatin-cink hatóanyagot tartalmazó generikus készítményt, amelyre az Egis szabadalmat szerzett az USA-ban. 2016 májusában az Actavis elsőként dobta piacra az originális rozuvasztatin-kalcium generikus változatát az Egyesült Államokban. A két vállalat közötti együttműködési megállapodás értelmében az Egis részesedésre jogosult az Actavis generikus rozuvasztatin terméke eladásából származó nettó jövedelme után, amely 110 millió dollár jogdíj bevételt eredményezett számára. (www.egis.hu)

RICHTER GEDEON

Megduplázza nyereségét a Richter. A Richter Gedeon Nyrt. 13,63 milliárd forint konszolidált nettó nyereséget ért el 2016 harmadik negyedévében, ami csaknem duplája a múlt év azonos időszakában elért nyereségnek.